

Hmeljarstvo.

Hmelj se ta mesec obreže, postavljamo se koncem mesca tudi že hmeljovi drogi.

Ta mesec je pravcati spomladanski mesec. Kmet ima vedno polne roke dela, saj sta od pridelosti pomladi odvisna cel uspeh in letina. Posebno važen je pa ta mesec za vinogradništvo, ki ima v tem mesecu posla čez glavo. Upamo, da bo njegov trud v jeseni poplačan in nam bo Lubi Bog tudi letos podelil dobro vinsko letino.

K ustanovi vi glavnega vinogradnega Saveza v Jugoslaviji.

Pravica za ustanovitev velike organizacije vinogradnikov so doiskana in so na razpolago vsem zainteresiranim proti vpošiljavi 1 din v znakah priporočila „Glavnica jugoslovanskih vinogradnikov v Mariboru“.

Vinogradniki! Kakor vsem stinorom, treba je tudi nam, velike, močne organizacije; treba je tudi nam zastopstva in vodstva, da si zasiguramo naš obstoj! Ne dajmo se od trenutnih na videz dobrih vinskih cen prevartiti! Ne držimo rok krčjem in ne čakajmo, da nas zaloti usoda nepripravljenosti! Pomislimo, da pridelamo v normalnih časih več vina, nego ga sami rabimo, in da moramo skrbeti za izvoz nadprodukta! Pomislimo nadalje, da Italija, Madžarska in druge prijateljske in neprijateljske sosedne države komaj čakajo rednih trgovskih odnosov z nami, da preplavijo naš vinski trg s svojimi vini, ki jih vsled ugodnejših klimatičnih in drugih razmer veliko ceneje proizvedejo! Omogočitev izvoza naših vin in prepoved uvoza tujih vin sta sigurno dve vprašanji, od katerih je nadaljni obstoj našega vinarstva v največji meri odvisen! Kdo nam štiti naše interese pri trgovskih pogajanjih, če smo raztreseni in eden za drugega ne vemo! Kdo nam vpliva na vlado, da ne pripušči uvoza tujih vin? Kdo jo najpogostje, da bi bila naša propast, če se izvoz našega vina ne omogoči in uvoz tujega ne prepove, ozir. ne zabrani? Vse to zamoremo le mi sami, ozir. naš zastopnik „Glavni Savez Jugoslovanskih Vinogradnikov“, če se strinemo v močne vrste, ki stojijo za njim in tvorijo neprodirljivo falango do najzadnjega sela v državi, kjer žive vinogradniki. Zatorej, vinogradniki, organizirajmo se! Ustanovimo si v vseh vinorodnih krajih svoja krajevna vinarstva društva! Vsa krajevna vinarstva društva ene pokrajine se strnejo v pokrajinsko zvezo vinogradnikov in vsa pokrajinske zveze vinogradnikov tvorijo glavno zvezo vinogradnikov — Glavni Savez Jugoslovanskih Vinogradnikov, — ki je edini organ organizacije in zastopnik naših interesov napram vladi in vsem javnim faktorjem.

Pa to še ni vse! Vsled nastalih novih razmer, se mora tudi naše vinarstvo, če hoče obstati, temeljito preorientirati. Treba bo preustroiti naše vinarstvo malodane v vseh pokrajinah, in ga postaviti na čisto drugo stališče, nego ga je zavzemalo pred svetovno vojsko. Da se ta preustroj pravilno izvrši, treba nam je enotnega postopanja, razdelitve vlog in dela, kratkoma vodstva v celoti. In tudi na tem polju je „Glavna zveza vinogradnikov“ poklicana, da igra najvažnejšo vlogo. Zatorej vinogradniki, podpirajmo to zvezo! Vstopimo v njene vrste in ustvarimo si organizacijo, ki nas bo ščitila in vodila in ki nas bo v najkrajšem času prevedla do želenega uspeha! Maribor, mesec februarja 1922. — Privremeni odbor „Glavnega Saveza Jugoslovanskih Vinogradnikov“.

Kaj je z modro galico? Že v predzadnji seji meseca decembra ali novembra 1921, je staval odbornik dr. Versovšek na predsednika Kmetijske družbe vprašanje: Ali je predsedstvo skrbelo za zadostno množico modre galice za leto 1922? Tedaj je predsednik Pirc izjavil, da je galica oskrbljena v potrebni množini. Odborniki, zlasti iz Stareške ki največ potrebujejo modre galice, so bili vsled te izjave pomirjeni, ker se jim je dal točni odgovor, da je Kmetijska družba oskrbljena za vse vinogradnike. V zadnji seji je tajnik Lah omenil v poročil-

lu glede galice, da jo je bilo v zalogi še 26 vagonov in samo 8 vagonov so jo še dokupili. Predsednik Pirc je izjavil, da je izposloval od „Ekonomu“ še tri vagona. Ta množina seveda nikako ne zadošča. Vnel se je buren razgovor, v katerem so odborniki Slovenske kmetijske zveze gg. Steblovnik, Brenčič, Košar in Jan odločno nastopali proti omalovaževanju tega veličnega vinogradniškega vprašanja in od strani predsedstva Kmetijske kmetijske družbe. Odbornik Jan je zahteval pojasnila zakaj se ni za galico zadostno poskrbelo. Odbornik Brenčič zahteva natančne številke, kako se je galica dosedaj razdelila. G. Košar zahteva, da se da zadoščenje živemu predsedniku Kmetijske družbe g. Janu in g. dr. Verstovšku, kteri se je svoječasno po časopisih, listih in celo „Kmetovalcu“ napadalo radi nabave po 20 do 22 K kg. Če bi ne imela sedaj Kmetijska družba te zaloge po nizki ceni, bi morali člani plačevati galico po 30 do 40 K. Odbornik Steblovnik je zahteval pojasnila, kaj je z galico v Celju, katera je bila po svoječasni izjavi predsednika Pircu, vsa kupljena. Kam je izginila ta galica? O tem predmetu se bode razpravljalo še v prihodnji odborovi seji. Če ne dobijo člani Kmetijske družbe zahtevane potrebne množine galice, potem je boljše, da obrnejo Kmetijsko družbo hrbet in se sami organizirajo. Stajarski vinogradniki trepetajo vsako leto in so v skrbeh, če dobijo pravočasno galico ali ne. — Zahtevamo odločno pojasnila, kako je to, da je Kmetijska družba dobila tako malo število galice na razpolago, dočim so isti ljudje, ki delujejo v „Ekonomu“ napelili zalogo „Ekonomu“ z galico. Torej, to je zopet jasn dokaz, da jim je strankarstvo več, kakor Kmetijska družba.

Obrezovanje korenin pri sajenju sadnega drevja in trsja.

Brez primerne obrezovanja korenin pri sajenju sadnega drevja je rast istega zelo ovirana, če ne popolnoma onemogočena. Ravno isto je pri trsu. Poskušalo se je vse mogoče načine: kratko in dolgo obrezovanje, a danes se je uporablja skoraj povsod srednja pot, t. j. korenine se srednje kratko obrežejo. Pri sadnem drevju — pri krasu vse poškodovane korenine do poškodovanega dela in prirežemo tako, da je rana kar mogoče majhna, kar dosežemo, ako odrežemo navpično na os korenine. Marsikateri sadijereji prirežejo korenine zelo poševno, tako, da pride o koreninske rane celo na zemljo. Ta način je zelo napačen, ker nastane tukaj zelo velika rana, katero mora drevo zaceliti. Obrezujemo sadno drevo kakor trs vedno tik pred sajenjem. Sveža rana dosti hitreje zaceli, kakor pa že izsušena. Ako dobimo v roke že obrezana sadna drevesca, moramo vsako korenino sveže prirezati. Prav dobro je ako koreninice pred sajenjem pomodimo še v zmes vode, ilovice in kravlaka; tako se koreninice, ako jih prirežemo po več skupaj in potem sadimo, ne izsušijo preveč, razen tega pa dobijo že takoj nekaj hrane za prvo leto.

Pri trsu prirežemo srodne, to je glavne koreninice, na 4–5 cm, srednje pa ali popolnoma odstranimo, ali pa prirežemo na 1 cm dolgoti. Marsikomu se zdi velika škoda odrezati lepe korenine, temu bodi v tolažbo, da koreninice, katere so prirezane nič ali le za kratko, navadno odmrejo in iz začetkov istih poženejo nove. To se lahko vsak vinogradnik preizkusi sam. Obrezovanje korenin je torej potrebno orodilo, katerega moramo pri vsakem sajenju izvršiti!

lajce.

Jajčja trgovina se je tako močno razvila na Slovenskem vsled nizke cene jajc, da izvažamo za naravnost ogromne svote v inozemstvo. Ko so se v leseni osnovala sodišča za pobijanje dragin in so ista nastavila maksimalno ceno za jajca, je nastalo med kmetijskimi gospodinjami uravnoteženo gorčenje. Treba si bo kmetiskemu prebivalstvu za omiliti, da so na več za to maksimalno ceno storili socialni demokrate, kajti povsod, koder so se postavila omenjena sodišča iz večine socialnih demokratov so se določile te

maksimalne cene z 2 K za komad. Ko bodo pri volitvah zopet prišli agitirati med kmetjsko ljudstvo s svojo kmetjsko-delavsko zvezo, takrat si zapomnimo, da so tisti, ki bi radi jedli meso po 5 K in jajca po 2 K, za svoje osemurno delo pa zahlevajo malenkost 200 K. Pa nazaj, k tudi od socialnih demokratov priljubljenim kurjim jajcem. Nobena hrana menda ni tako priljubljena od starih kot od mladih, kakor jajce. Ako s oznamo vrednost jajca — bomo videli, da je to tudi docela upravičeno, ker jajce ni samo dobro, on je tudi zelo redilno, pa najsi bo pripravljeno na eden ali na drugi način.

Jajca imajo sebi toliko beljakovin in maščobe kakor olj. kilograma govejega mesa ali pa fricetir litra mleka. Nadalje imajo v sebi precej fosfora in železnih snovi, kar je za razvoj naših možgan in krvi neobhodno potrebno. Osebe, ki trpijo na slabokrvnost, so se večkrat že zdravile z jajci. Jajcem rumenjaka, kor ta ima največ od omenjenih snovi. Zelo izvrstna hrana je jajce, oziroma tudi sam rumenjak, za dojenčke. Osebam, katere okreva po katerikoli bolezn, je jajce neobhodno potrebno in ima najboljši učinek, če ga zavzamemo mehko kuhano.

Kakor voliva jajce na glas, menda ni otreba posebej razlagati, ker znano je gotovo vsakemu, da veliko pevec pred nastopom spi surovo jajce, da podeli svoemu glasu potrebno nežnost in krepkost. Dnevno zjutraj ter zvečer zavžito jajce, stepeno s sokom treh citron, je enostavno, a večkrat že preizkušeno sredstvo zoper zlatenico.

Tudi v lepoticu igra jajce veliko vlogo, za dobavo lepih las si mnogo ljudi maže vsak mesec las z rumenjakom.

Za opekline se mnogokje rabi beljakovina, ki se poklada na opekline, ter deluje proti napravi mehurjev in hladilno. Beljakovina nadomesti tudi arabsko gume in prav dobro drži, če se fino s čopičem namaže. Jajce lupine, pomešane in stlačene med kurjo pičo, preprečijo da ne neso kure jajca brez lupin.

Ako je kje kaka steklena posoda ali okno še tako onesaženo, odrgne naj se temeljito s stlačanimi luččinami in vodo in bo postalo tako zopet čisto.

Po lefi, ko je dobili dovolj svežih, in za tiste, ki kupujejo tudi cenejših jajc, je kar umereno si jih pripraviti za zimo. Najbolj priljubljeno je vlaganje jajc v apneno vodo. Položi se jajca v prsteno posodo ter jih zalije z raztopino: 1 liter vode, ½ kg apna in 1 žlica soli. Tako shranjena jajca se aržijo še eno leto in beljak se še vedno lahko stope v sneg. Preiskati pa moramo jajca, predno jih vložimo, glede svežosti. Sveža jajca se potopijo takoj na dno mrzle vode. Jajca, katere ostanejo v sredi, niso ne sveža in ne pripravna za shranitev. Sveža jajca, držano k ognju, mora dati mokrato od sebe. Pripravne za pregledovanje so tudi že večkrat preizkušene svetilke, nalašč v ta namen pripravljen z električnimi baterijami. Mi „navadni“ zemljani bomo pa tudi po prejšnjih znakih spoznali, koliko je jajce sveže.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na zadnji sejem se je prignalo: 9 bikov, 127 volov, 227 krav, 3 teleta in 6 konj skupaj 372 glav. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 26 K do 32 K, poldebili voli 18 do 25 K, plemenski voli 17 do 25 K, biki za klanje 18 do 22 K, glavne krave debele 18 do 22 K, plemenske krave 18 do 20 K, krave za klobasarje 13 do 16 K, molzne krave 18 do 20 K, breje krave 18 do 20 K, mlada živina 17 do 24 K.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste, II. vrste in meso od bikov, krav, telci 1 kg 40–48 K. — Teleče meso I. vrste 48 K, II. vrste 40 K. Svinjsko meso, sveže 1 kg 60 do 80 K.

Hmelj. Po nekaterih dnevih popolnega mrtvila je na hmeljskem trgu v Zalcu postalo zopet nekoliko živahnije gibanje in povpraševanje po hmelju. Hmelj so kupovali po 3200 do 3300 čeh. kron za 50 kg. Tudi se je v skupilo precej tujega hmelja letnika 1921 po 2600 do 2700 K za 50 kg. Za hmelj srednje kakovosti so ponujali po 3000 do 3200 K toda ljudje držijo blago, ker je dobro znano, da bo mo-

rala Nemčija krati svojo potrebo glede hmelja predvsem v Zalcu.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 310 do 314, francoski frank stane 5.86 do 5.87 naših kron. Za 100 avstrijskih kron je plačati 5.08–5.10, za 100 čehoslovanskih kron 5.86 do 5.87, za 100 nemških mark 144 do 146 in za 100 laških lir 1720 do 1730 naših kron. Vrednost naše krone v Curihu znaša 1.55 centima (1 centim = 1 vinar). Od zadnjega poročila je vrednost našega denarja padla za 2 točki.

Tedenske novice.

Našim cen! čitateljem in naročnikom. Čisto tiskarna je začela postavljati nove stavne stroje, radi tega je izšel „Gospodar“ tokrat prikrajšan za 4 strani. Več dopisov in novic, ki so bile poslone za „Gospodarja“, smo odstopili „Straži“, sicer bi zastarele. Odstelj znanprej pa bo „Gospodar“ izhajal v lepšem tisku na 8 straneh in se bo skrbno oziral na vsak mu poslan dopis in notico. Za tokrat pa prosimo nekoliko potrpljenja.

Delokrog poslancev Slov. ljudske stranke. Izvršilni odbor SLS za Stareško, Prekmurje in Mežiško dolino je sporazumno z načelstvom Jugoslov. kluba odredil našim poslanecem nov delokrog. Dr. Josip Hohniecu so dodeleni sodni okraji Vransko, Ormož, Ljutomer in Prekmurje; poslancu Vlado Pušenjak: Gornji grad in Soštanj, Slovenjgradec, Marenberg in Mežiška dolina; Davorin Krajinu: Celje, Smarje in Rogatec; Jos. Skoberne: Laško, Sevnica, Brežice in Kozje; Ivanu Roškarc: Gor. Radgona, Sv. Lenart in Maribor levi del breg; Frano Zebot: Maribor mesto, Maribor desni dravski del, Ptuj, Slov. Bistrica in Konjice; J. Klekl: Prekmurje. V važnih zadevah se naši somišleniki lahko obračajo do tistega poslanca, kateremu je dodeljen sodni okraj dodeljen. Na ta način bodo volili svojega poslanca vedno lahko obveščali o gospodarskih težavah in o drugih stvareh. Naše zaupnike posilimo, da se v danih slučajih ozirajo na to razporedbo. Poslancu dr. Antonu Korošcu ni dodelen noben okoliš, ker je itak preveč zaposlen z vodstvom Jugoslov. kluba in stranke.

Kmetijske zveze celjskega okrožja. Nekateri Kmetijske zveze ponovnim po živom še do danes niso poslale ne seznama članov, ne novoizvoljenega od bora, ne članarine. S tem povzročajo tajništvu SLS v Celju mnogo nepotrebnega pisarenja, stroškov ter zamude časa, ovirajo napredek organizacije in s tem škodujejo celi naši stranki. Vse Kmetijske zveze, ki tozadevno se niso splošile svoje dolžnosti, pozivam, da pošljete vsaj do 15. marca: 1. seznam članov Kmetijske zveze za leto 1922 (prepis), 2. novoizvoljeni odbor Kmetijske zveze, ki ga mora izvoliti občni zbor Kmetijske zveze po danih na vodilih, 3. članarino (po 4 K od vsakega člana), 4. pošljite tajništvu SLS v Celju, 5. obdržite za svojo krajevno organizacijo. Opozorjamo na sledeče: 1. Kmetijske zveze, ki nam ne sporočijo svojih novoizvoljenih odborov, ne bodo zastopane na glavnem zboru zaupnikov, ki je vrhovna oblast stranke. Pošljite torej kar najhitreje novoizvoljeni odbor. 2. Od 15. marca naprej bo naše tajništvo posredovalo samo za tiste, ki so pristopili h Kmetijski zvezi, plačali članarino 4 krone ter so v našem tajništvu vpisani. Zato nam pošljite vsaj do 15. marca seznam članov za leto 1922 in ½ članarino. Do 15. marca mora biti vse v redu. Tajništvo SLS v Celju. — Marko Krajnc, tajnik.

Shod KZ v Kamnici pri Mariboru. — Preteklo nedeljo po ruini maši smo imeli političen shod SLS (KZ). Predsedoval je g. Lorber kot predsednik krajevnega organizacije. Poročal je prof. Vesenjak o notranji politiki, državnem proračunu in posebej o nameravani razdelitvi države na oblasti ter o organizaciji vojske. Za njim je govoril še domači g. župnik in posestnik Hlebič. Zborovalec so glasno odobrili stališče Jugoslovanskega kluba in stranke. Izrazili so tudi željo, da bi se na enem sestanku govorilo izključno le o davkih.

Gospodinjstva Sola v Ljubljani. V kuratorij kmetijske gospodinske šole v Ljubljani, katero nad vse spretno

